

SAYI : 2019/2771-S.3950
BAŞVURU NO : 2019/2321
KARAR TARİHİ : 10/05/2019

RET KARARI

BAŞVURAN :
BAŞVURUYA KONU İDARE : MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
BAŞVURUNUN KONUSU : Yüksek lisans kaydının dondurulması talebi hakkında.
BAŞVURU TARİHİ : 06/02/2019

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1) Başvuran ...; 03/01/2018 tarihinde Pamukkale Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Tarihi Bölümüne araştırma görevlisi olarak atandığını, 09/3/2018'de hami üniversite uygulaması kapsamında Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku yüksek lisans kaydının yatay geçiş yoluyla Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsüne taşındığını, 08/7/2018 tarihli ve 701 sayılı OHAL KHK'sı ile Pamukkale Üniversitesindeki görevine son verildiğini, OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonuna yaptığı başvurunun halen incelenme aşamasında olduğunu, eşi ve çocuğuyla birlikte Antalya ilinin Finike ilçesinde ikamet ettiğini, şu an işsiz durumda olduğundan yüksek lisans çalışmalarıyla ilgili İstanbul'a gidip gelmesinin kendisini maddi açıdan çok zorladığını, bu nedenle Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde devam ettiği yüksek lisans kaydının dondurulması talebiyle ilgili Üniversiteye başvurduğunu, ancak başvurusunun hiçbir gerekçe gösterilmeden reddedildiğini belirterek, kaydının dondurulmasını talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2) Marmara Üniversitesi Rektörlüğünün konuya ilişkin 20/03/2019 tarihli ve ... sayılı yazısı ve eklerinde özetle;

2.1) Başvuranın dosyasında yapılan incelemede, dilekçesinde belirttiği tez konusu ile ilgili Enstitülerine verilmiş halihazırda bir tez önerisi olmadığı, ayrıca, Üniversitelerinin Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin 29'uncu maddesinde belirtilen esaslara uygun olmadığı değerlendirildiğinden kayıt dondurma talebinin reddedildiği, başvuranın yeni bir mazereti ortaya çıktığında ya da eski başvurusu ile ilgili yeni bir belge sunduğunda Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulunca talebinin yeniden değerlendirileceği belirtilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3) Anayasamızın;

3.1) “Dilekçe, bilgi edinme ve Kamu Denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74 üncü maddesinde; “(...) (Ek fıkra: 7/5/2010-5982/8 md.) Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. (Ek fıkra: 7/5/2010-5982/8 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler. (...)”,

3.2) “Yükseköğretim Kurumları” başlıklı 130 uncu maddesinin birinci fıkrasında; “Çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile; ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler Devlet tarafından kanunla kurulur.”,

Hükümleri yer almaktadır.

4) 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu’nun “Kurumun görevi” başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında; “Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.” hükmü bulunmaktadır.

5) 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun;

5.1) “Senato” başlıklı 14’üncü maddesinin (b) bendinin 2 numaralı alt bendinde; “Üniversitenin bütününe ilgilendiren kanun ve yönetmelik taslaklarını hazırlamak veya görüş bildirmek,”

5.2) “Fakülte Yönetim Kurulu” başlıklı 18’inci maddesinin 5 numaralı alt bendinde; “Öğrencilerin kabulü, ders intibakları ve çıkarılmaları ile eğitim - öğretim ve sınavlara ait işlemleri hakkında karar vermek.”

5.3) “Organlar” başlıklı 19’uncu maddesinin (b) fıkrasının (e) bendinde; “Enstitü kurulu ve enstitü yönetim kurulu, bu kanunla fakülte kurulu ve fakülte yönetim kuruluna verilmiş görevleri enstitü bakımından yerine getirirler.” hükümleri bulunmaktadır.

6) Marmara Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin “Kayıt dondurma ve kayıt silme” başlıklı 29’uncu maddesinde; “Aşağıda belirtilen nedenlerin ortaya çıkması veya öğrenci tarafından belgelendirilmesi halinde, öğrencinin kaydı Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile bir yıla kadar dondurabilir:

- Tam teşekküllü kamu hastanesinden alınan heyet raporu ile belgelenmiş sağlık sorunu,
- YÖK kararı ile öğrenime ara verilmesi,
- Doğal afetler nedeniyle öğrencinin öğrenime ara vermek zorunda olması,
- Eşinin veya birinci dereceden kan yahut sıhrî hısımlarının ağır/acil hastalığı dolayısıyla onlara bakacak başka kimsenin bulunmaması,
- Tecil hakkını kaybetmesi veya tecilinin kaldırılması suretiyle askere alınması,
- Tutukluluk hali,
- Öğrencilik sıfatını kaldırmayan veya Üniversiteden çıkarılmasını gerektirmeyen mahkûmiyet hali,
- Enstitü Yönetim Kurulunun kabul edeceği diğer nedenler.”

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi

<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

düzenlemesi mevcuttur.

IV. KAMU DENETÇİSİ ARIF DÜLGER'İN KAMU BAŞDENETÇİSİ'NE ÖNERİSİ

7. Başvuranın iddiaları, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirilerek hazırlanan “Ret Karar Önerisi” Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

8) Başvuran, 1 nolu paragrafta açıklandığı üzere, Antalya’da yaşadığını, Hukuk tarihi alanında tez çalışmalarını yürütmek için İstanbul’a sıklıkla gelmesi gerektiğini, ancak ekonomik sıkıntılar yaşadığı gerekçesiyle gelemeyeceği için kaydının bir yıl dondurulmasını talep etmektedir.

9) Anayasa ile Devlet tarafından kanunla kurulan üniversitelere kamu tüzelkişiliği ve bilimsel özerklik tanınmış olup, her üniversite ayrı birer kamu tüzelkişisidir.

10) 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, öğrencilerin kabulü, ders intibakları ve çıkarılmaları ile eğitim - öğretim ve sınavlara ait işlemleri hakkında karar verme yetkisini Fakülte Yönetim Kuruluna vermiştir. Aynı Kanunda Fakülte Yönetim Kuruluna tanınan bu yetkiyi Enstitü Yönetim Kurulunun kullanacağı da düzenlenmiştir. Adı geçen Kanunla tanınan bu yetki, üniversitelerin Anayasa ile öngörülen **kamu tüzel kişiliğini haiz olmalarının tabii bir sonucudur.**

11) Yine aynı Kanun, üniversitelere kendilerine ilişkin yönetmelikleri hazırlama yetkisi vermiş olup, Marmara Üniversitesi de bu yetkilerini, usul ve esasları düzenleyen yönetmelikler çıkararak kullanmıştır. Bu durum Üniversitelere Anayasa ile tanınan, başka bir deyişle, Anayasa ile güvence altına alınan **“bilimsel özerklik” ilkesinin tabii bir sonucudur.**

12) Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesi neticesinde, kamu tüzelkişiliği olan Marmara Üniversitesinin, öğrencilerinin kayıt dondurma taleplerine ilişkin düzenleyecekleri usul ve esasların belirlenmesinde kendi takdir yetkileri esas olup, bu esasların belirlenmesinde kamu yararı ve hizmet gerekleri dışında herhangi bir sınırlamadan söz etmek mümkün değildir.

13) Söz konusu Yönetmeliğin kayıt dondurma ve kayıt silme işlemlerini düzenleyen 29’uncu maddesi incelendiğinde, maddi yetersizliklerin kayıt dondurma gerekçeleri arasında sayılmadığı görülmektedir. Bununla birlikte, 29’uncu maddenin (g) bendinde Enstitü Yönetim Kuruluna takdir hakkı tanındığı, Enstitü Yönetim Kurulu tarafından yapılan değerlendirmede başvuranın talebinin bu kapsamda da uygun olmadığı değerlendirildiği anlaşılmıştır.

14) **Kurumumuzca yapılan değerlendirme neticesinde;** başvuranın 1 nolu paragrafta belirttiği şekilde kaydının dondurulması talebinin reddi işleminde 9 ile 13’üncü paragraflarda yapılan açıklamalar doğrultusunda **hukuka ve hakkaniyete aykırılık** tespit edilmemiştir.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytin dalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi

<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

15) İyi yönetim ilkelerine 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup; İdarenin Kurumumuz tarafından istenilen bilgi ve belgeleri süresi içinde ve gerekçeli olarak gönderdiği, ayrıca idarenin başvuranla ilgili işlemlerinde "makul sürede karar verme", "kararların gerekçeli olması", "kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi" **ilkelerine uygun davrandığı**, ancak idarenin, şikâyetçiye verdiği cevapta hangi sürede hangi mercilere başvurabileceğini göstermediği bu nedenle "karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi" **ilkesine uymadığı** anlaşılmış olup, idareden bundan böyle bu ilkeye de uyması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

16) 6328 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, bu Ret Kararının başvurana tebliğ tarihinden itibaren, **ilgili idarenin işlemine karşı** (varsa) dava açma süresinden kalan süre kaldığı yerden işlemeye devam edecek olup İstanbul İdare Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle **BAŞVURUNUN REDDİNE;**

Kararın **BAŞVURANA ve MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE** tebliğ edilmesine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

e-imzalıdır
Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi